Bakgrunn og formål

Nore og Uvdal, Rollag og Flesberg kommuner samarbeider om en rekke tjenester og tiltak rettet mot barn, unge og familier. Rus, psykiske helseutfordringer, kriminalitet og utenforskap kan ha sammensatte årsaker og krever innsats på tvers av tjenester, fagområder og kommunegrenser.

Forslaget til Plan for rusforebygging og utenforskap Numedal skal gi en felles retning for det forebyggende arbeidet i Numedalskommunene. Planen skal bidra til at kommunene arbeider systematisk, kunnskapsbasert og samordnet med å styrke beskyttelsesfaktorer og redusere risikofaktorer i barn og unges oppvekstmiljø.

Planen er utarbeidet med kommunalsjefene for oppvekst og helse i Numedalskommunene som styringsgruppe. Arbeidsgruppen har bestått av representanter fra Numedal barneverntjeneste, oppvekstområdene i Rollag og Flesberg og Helse Numedal.

Planen bygger videre på *Strategiplan for barn og unges oppvekst i Numedal* og *Forebyggende plan Numedal*. Disse planene er overordnet den nye planen for rusforebygging og utenforskap.

Målgruppe og innsatsområder

Planens målgruppe er barn og unge fra 0 til 25 år. Planen omfatter både generelle tiltak for alle barn og unge, tiltak rettet mot grupper med økt risiko og oppfølging av barn og unge med identifiserte utfordringer.

Tiltakene er organisert under fire innsatsområder:

1. Trygge og inkluderende barnehager og skoler

Innsatsområdet omfatter arbeid for gode og inkluderende oppvekst- og læringsmiljøer. Barnehager og skoler er sentrale arenaer for å fremme tilhørighet, mestring og deltakelse og for å oppdage barn og unge som trenger oppfølging.

2. Rusforebygging

Innsatsområdet omfatter både generell forebygging og mer målrettet oppfølging. Samarbeid med foresatte og formidling av kunnskap om rus og risikofaktorer inngår som viktige deler av arbeidet.

3. Utsatte barn og unge i risikosonen

Innsatsområdet skal bidra til at barn og unge med forhøyet risiko blir identifisert tidlig og får samordnet hjelp. Dette forutsetter samarbeid mellom barn og unge, foresatte og aktuelle tjenester.

4. Kriminalitetsforebygging

Innsatsområdet omfatter forebygging, beredskap og oppfølging. Samarbeidet mellom kommunene og politiet er sentralt i dette arbeidet.

Organisering og oppfølging

Planforslaget beskriver en trenivåmodell for det tverrfaglige og forebyggende arbeidet:

- styringsgruppe bestående av Oppvekst Numedal og politikontakt
- koordinerende gruppe bestående av styringsgruppen, leder av forebyggende team og politiet
- utøvende nivå gjennom tverrfaglige forebyggende team i den enkelte kommune

Planen foreslås evaluert årlig i Oppvekst Numedal. Det er også foreslått en grundigere evaluering i forbindelse med nye Ungdata-resultater. Planen skal revideres og behandles i kommunestyrene hvert fjerde år.

Høring og medvirkning

Planen berører barn og unge, foresatte, kommunale tjenester, politi, frivillige organisasjoner og en rekke lokale samarbeidspartnere. Det er derfor viktig at berørte grupper og aktører får anledning til å gi innspill før planen ferdigstilles.

Planforslaget foreslås sendt på høring til:

- ungdomsrådet
- elevrådene ved skolene
- FAU og samarbeidsutvalg ved skoler og barnehager
- Numedal videregående skole
- kommunale virksomheter i oppvekst og kultur/helse og omsorg
- NAV
- politi
- idrettsråd, idrettslag og andre fritidsaktører
- frivilligsentralen, lag og foreninger

Høringsperioden foreslås satt fra **9.november 2026 til 21.november 2026** Høringsuttalelsene skal gjennomgås og vurderes før planen legges fram for endelig behandling i kommunestyrene